

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 10
IM. TOMASZOWSKICH OLIMPIJCZYKÓW
W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM
na rok szkolny 2021/2022

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
żeby każdy człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej był, a nie miał,
a więc przez to wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem(...)”*

Jan Paweł II

Opracował zespół w składzie:

Anna Czyż

Wioletta Guśc

Łukasz Jasiński

Joanna Kubicka

Agata Pająk

SPIS TREŚCI

- I. WSTĘP
- II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO
- III. IDEA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH SZKOŁY
- IV. IDEA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY
- V. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 10 IM. TOMASZOWSKICH OLIMPIJCZYKÓW
- VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO
- VII. MISJA I WIZJA SZKOŁY
- VIII. SYLWETKA ABSOLWENTA
- IX. ZASOBY SZKOŁY
- X. CELE PROGRAMU
- XI. NAJWAŻNIEJSZE UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW ROZWIJANE W RAMACH KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ
- XII. FORMY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH
- XIII. STRATEGIE I METODY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO
- XIV. ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY
- XV. ZADANIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY SZKOŁY
- XVI. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI PLACÓWKAMI WSPIERAJACYMI PRACĘ SZKOŁY W DZIEDZINIE WYCHOWANIA I PRFILAKTYKI
- XVII. TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W KLASACH I – III SZKOŁY PODSTAWOWEJ
- XVIII. TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W KLASACH IV - VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ
- XIX. ZADANIA I DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W SZKOLE PODSTAWOWEJ N 10 IM. TOMASZOWSKICH OLIMPIJCZYKÓW W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM
- XX. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

I. WSTĘP

Działalność edukacyjna szkoły określona jest przez szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo – profilaktyczny dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska. Adresatami działań są uczniowie, rodzice, nauczyciele oraz pracownicy niepedagogiczni szkoły.

Głównym celem programu wychowawczo – profilaktycznego naszej szkoły jest, zgodnie z nową definicją wychowania, wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo – profilaktyczny powstał w oparciu o standardy jakości pracy szkół i placówek oświatowych oraz na mocy przepisów Ustawy Prawo Oświatowe. Opracowany został przez zespół nauczycieli po wcześniejszym rozpoznaniu potrzeb oraz oczekiwań uczniów, rodziców i nauczycieli. Opisuje on w sposób całościowy treści i działania zmierzające do wszechstronnego rozwoju ucznia oraz służy urzeczywistnieniu wizji naszej szkoły. Jest elastyczny i otwarty, modyfikowany w zależności od potrzeb.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wszystkich nauczycieli we współpracy z rodzicami, pracownikami niepedagogicznymi szkoły oraz społecznością lokalną.

Połączenie programu wychowawczego oraz profilaktycznego uwzględnia całościowe oddziaływanie wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb uczniów – zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z przekazywaniem wiedzy i kreowaniem umiejętności, poprzez które kształtuje się osobowość młodego człowieka. Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka. Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości.

Przy opracowaniu Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły uwzględniono:

1. Dotychczasowe doświadczenia szkoły.
2. Zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli uwagi dotyczące głównych problemów opiekuńczo – wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku.
3. Wyniki przeprowadzonych badań nt. sytuacji wychowawczej, opiekuńczej, zagrożeń występujących w szkole i środowisku – ewaluacja wewnętrzna.
4. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
5. Koncepcję pracy szkoły

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 356).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r., poz. 1591).

8. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
9. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
10. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 roku poz. 214).
13. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
14. Statut Szkoły Podstawowej Nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków.
15. Rozporządzenie MEiN z 20 lipca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19(Dz.U. z 2021 r. poz. 1343)
16. Rozporządzenie MEiN z 17 sierpnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2021 r. poz. 1519)
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
18. Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

III. IDEA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH SZKOŁY

Wychowanie to proces wspierania wychowanka w rozwoju angażujący dwie osoby:

- wychowawcę (np. rodzica, nauczyciela, duszpasterza, sąsiada, starszego kolegę/koleżankę) oraz wychowanka (dziecko/nastolatka);
- pozostające w osobowej relacji (których spotkanie oparte jest na poszanowaniu godności osobowej zarówno wychowawcy, jak i wychowanka);
- współdziałające w osiągnięciu celów wychowawczych tj. pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej – w tym m.in. emocjonalnej i intelektualnej – społecznej i duchowej. Dojrzałość fizyczną należy rozumieć jako prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczną – jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną – jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a dojrzałość duchową – jako posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka;
- dzielące się odpowiedzialnością: wychowawca odpowiada za tworzenie warunków do rozwoju, zaś wychowanek za korzystanie z istniejących warunków w celu realizacji zadań rozwojowych.

Kluczową rolę w tak rozumianym procesie wspierania ucznia w rozwoju spełnia osoba wspierająca – czyli nauczyciel. Warunkiem koniecznym, by jego działania okazywały się skuteczne, jest prezentowanie w kontakcie wychowawczym sześciu cech osobowych:

- świadomość siebie i swojego systemu wartości, która rozpoczyna się od poszukiwania odpowiedzi na dwa zasadnicze pytania: jaki jestem? jaki jest mój system wartości?
- doświadczanie emocji, które są efektem między innymi kontaktu z wychowankiem i prowadzonych oddziaływań dostarczanie wspomaganemu wzorców zachowań
- zainteresowanie ludźmi i problemami społecznymi
- urzeczywistnianie zasad etycznych
- poczucie odpowiedzialności.

IV. IDEA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY

Wśród różnych definicji profilaktyki szczególnie użyteczna w odniesieniu do potrzeb naszej szkoły jest koncepcja Zbigniewa B. Gasia przyjmująca, że profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności)
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Profilaktyka w szkole jest zatem działaniem koniecznym, a szkoła bez profilaktyki staje się środowiskiem niebezpiecznym wychowawczo dla uczniów, często również niebezpiecznym środowiskiem pracy dla personelu pedagogicznego i administracyjnego. Akceptacji profilaktyki w szkole powinna jednak towarzyszyć świadomość jej uwarunkowań. Generalnie możemy przyjąć, że wprowadzanie działań profilaktycznych jest uzasadnione dwoma czynnikami:

- świadomością niepowodzeń w realizacji zaplanowanych działań wychowawczych, potwierdzonych w badaniach ewaluacyjnych
- wiedzą na temat zagrożeń dla prawidłowego rozwoju uczniów, tkwiących zarówno w środowisku szkolnym jak i środowisku lokalnym czy nawet w szerokich kręgach społecznych.

Tak rozumiana profilaktyka w środowisku naszej szkoły będzie spełniać 10 podstawowych zadań, takich jak:

- dostarczanie wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń – chociaż posiadanie informacji nie gwarantuje jeszcze ich wykorzystywania, to brak wiedzy z tego zakresu wyklucza możliwość wzięcia odpowiedzialności za własne wybory
- kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych – bowiem dostępność wszelakich dóbr konsumpcyjnych odpowiadających na potrzeby człowieka wymaga rozwijania mechanizmów samokontroli opartych na wartościach

- kształtowanie umiejętności intra psychicznych (dojrzewanie i kontrolowanie m. in. emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych czy samooceny) – ponieważ człowiek, który nie radzi sobie ze sobą, nie jest w stanie poradzić sobie z wyzwaniami zewnętrznego świata
- kształtowanie umiejętności interpersonalnych – albowiem współczesny nastolatek (choć nie tylko on) coraz częściej wyłącza się z bezpośrednich kontaktów z drugim człowiekiem, do lapidarnej komunikacji wykorzystuje media elektroniczne, a realną bliskość zamienia na życie w świecie wirtualnym
- kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, które okazują się bezcenne, mimo iż współczesny świat (także w sferze edukacji) nastawiony jest na rozwijanie myślenia i działania schematycznego (tzw. testomania), a nie samodzielne i twórcze
- rozwijanie więzi z grupą społeczną – coraz częściej mamy bowiem do czynienia z przypadkami izolacji od grupy, bezwzględnej rywalizacji (tzw. rankingomanii) czy wymuszaniem na słabszych korzystnych dla siebie działań i rozwiązań (na każdym poziomie relacji)
- uczenie odpowiedzialności, albowiem człowiek (zwłaszcza niedojrzały) ma naturalną potrzebę posiadania praw, a nie można z nich korzystać, jeśli nie jest się osobą odpowiedzialną (czyli akceptującą skutki własnych wyborów i działań)
- rozwijanie środowiska szkolnego i rodzinnego – gdyż są to dwa podstawowe obszary, w których odbywa się rozwój i dojrzewanie uczniów, a konstruktywny rozwój może zachodzić jedynie w rozwijającym się środowisku, zaś dojrzewanie – w środowisku dojrzałym
- kształtowanie w środowisku szkolnym norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminujących możliwość wystąpienia działań dysfunkcyjnych – brak jednoznacznych granic uniemożliwia nabywanie kontroli własnego zachowania i rozwijanie odpowiedzialności
- wczesne rozpoznawanie zagrożeń, diagnozowanie dysfunkcji oraz budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka – ponieważ brak wczesnej i skutecznej interwencji prowadzi do rozwoju problemów.

Działania profilaktyczne prowadzone w środowisku naszej szkoły będą spełniać standardy obowiązujące w nowoczesnej profilaktyce. Powszechnie za najważniejsze z nich uważa się:

- planowanie programu działań profilaktycznych – wszystkie podejmowanie przedsięwzięcia profilaktyczne powinny wynikać z diagnozy zapotrzebowania oraz uwzględniać aktywność całej społeczności lokalnej (czyli środowiska szkolnego)
- jasno określone cele i zadania programu profilaktycznego – pisemnie opracowana koncepcja działań profilaktycznych jednoznacznie określa konkretne i mierzalne cele oraz precyzuje zadania, które umożliwią osiągnięcie tych celów;
- różnorodność działań uwzględniona w programie działań profilaktycznych – w jego ramach powinno się znaleźć jak najwięcej przedsięwzięć z zakresu sześciu podstawowych strategii profilaktycznych, czyli: strategii informacyjnych, strategii edukacyjnych, strategii wczesnej interwencji, strategii działań alternatywnych, strategii zmian środowiskowych oraz strategii zmian przepisów społecznych
- zróżnicowane grono odbiorców programu – uczestnikami programu są wszyscy członkowie naszej społeczności szkolnej, a więc: uczniowie, nauczyciele, rodzice, a nawet pracownicy administracyjno-techniczni szkoły
- ocenę programu działań profilaktycznych pod kątem jego skuteczności – ewaluacja działań profilaktycznych zwiększająca ich skuteczność powinna dotyczyć: osiągnięcia celów, wyników bezpośrednich i odroczonej, procesu oraz poniesionych kosztów
- integrację programu działań profilaktycznych z innymi działaniami promującymi zdrowie – dotyczy to w szczególności działań wychowawczych, programu nauczania oraz systemu oceniania
- skoncentrowanie programu działań profilaktycznych na całej społeczności szkolnej – w ten sposób rozwija on dojrzałą odpowiedzialność za siebie i współodpowiedzialność za środowisko społeczne, a także zapobiega procesowi stygmatyzacji i wykluczeniu społecznemu
- długofalowe działanie programu działań profilaktycznych – tylko działania długoterminowe dają szansę korekty i kształtowania stylu życia, zaś działania akcyjne jedynie zwalniają z poczucia odpowiedzialności i prowokują działania reaktywne (np. po „dniu bez papierosa” następnego dnia rośnie ilość wypalanych papierosów)
- powtarzalność przedsięwzięć zawartych w programie działań profilaktycznych – dokumentacja prowadzonych działań pozwala na wprowadzanie modyfikacji i replikowanie skutecznych rozwiązań w nowych grupach czy środowiskach

- promocja programu działań profilaktycznych w środowisku szkolnym i poza nim – ogranicza to opór przed korzystaniem z oferty profilaktycznej, rozwija zainteresowanie zdrowym stylem życia, buduje pozytywną motywację do uczestniczenia.

Tak rozumiane działania profilaktyczne należy prowadzić na trzech poziomach.

Działania na pierwszym poziomie (tzw. profilaktyka I stopnia lub profilaktyka uniwersalna) kierowane są do tych wszystkich osób, które nie wykazują jeszcze dysfunkcji w rozwoju lub zachowaniu, ale w ich otoczeniu występują czynniki ryzyka i dlatego należy wyposażyć ich w umiejętności skutecznego przeciwstawiania się niebezpieczeństwom oraz dbania o własne zdrowie i życie.

Działania na drugim poziomie (tzw. profilaktyka II stopnia lub profilaktyka selektywna) kierowane są do osób, w których rozwoju lub zachowaniu pojawiają się pierwsze przejawy zaburzeń, a jej celem jest zahamowanie rozwoju dysfunkcji i przywrócenie funkcjonalności.

Działania na trzecim poziomie (tzw. profilaktyka III stopnia lub profilaktyka skoncentrowana na jednostce) kierowane są do osób, które dzięki oddziaływaniom korekcyjnym, terapeutycznym czy rehabilitacyjnym odzyskały sprawność i funkcjonalność, a teraz wracając do swojego naturalnego środowiska potrzebują wsparcia, które pomoże im w readaptacji i uchroni przed nawrotem trudności.

Profilaktyka okazuje się więc szansą zarówno dla całej szkoły, jak i poszczególnych uczestników życia szkolnego, albowiem zwiększa wśród nauczycieli, rodziców i uczniów świadomość istniejących zagrożeń, umożliwia korektę niewłaściwych zachowań i procesów rozwojowych oraz wspomaga osiąganie dojrzałej odpowiedzialności za jakość własnego życia i funkcjonowanie społeczności, którą się współtworzy.

V. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 10 IM. TOMASZOWSKICH OLIMPIJCZYKÓW

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące

Podstawę do podejmowania działań wychowawczo – profilaktycznych w szkole stanowi diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, dotycząca uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły opracowywana w roku szkolnym 2020/2021, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego we współpracy z podmiotami wspierającymi szkołę w dziedzinie opieki, wychowania i profilaktyki.

Czym są zachowania ryzykowne? Terminem tym określa się różne nieprawidłowe zachowania ucznia niebezpieczne zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego, jak i dla jego otoczenia społecznego.

Różne czynniki sprawiają, że dziecko zachowuje się zgodnie z normami i oczekiwaniami społecznymi lub podejmuje zachowania ryzykowne. Wśród wielu prób wyjaśnienia przyczyny i następstw zachowań ryzykownych, na uwagę zasługuje m.in. **teoria czynników ryzyka i czynników chroniących** (Garmezy, Hawkins, Baxley).

Pamiętając o tym, iż wychowanie, to proces wspomaganie wychowanka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej, możemy określić, na jakie czynniki ryzyka narażeni są młodzi ludzie.

Czynniki chroniące

Czynniki budujące odporność:

Do klasycznych czynników chroniących i budujących odporność zaliczamy:

- **Środowisko rodzinne** – to najważniejszy ze wszystkich czynników wpływających na prawidłowy rozwój psychospołeczny dziecka - zaangażowanie w życie dziecka,
- **Otoczenie społeczne, pozarodzinne** – dziecko czerpie wsparcie z otoczenia społecznego – szkoły, środowiska lokalnego lub osób, które są mu bliskie, np. rówieśników. Troska ze strony innych osób spoza rodziny zwiększa u dziecka odporność i niepodatność na sytuacje zagrażające. Szczególnie jest tutaj ważna rola nauczyciela, który

dla nastolatka może stać się drugą, co do ważności, osobą znaczącą. Jest oceniany jako bardziej obiektywny od rodziców, toteż jego opinie mają wielki wpływ na formującą się osobowość ucznia (samoocenę, emocje, obraz świata). Relacje nauczyciela z uczniem mogą decydować o pozycji socjometrycznej ucznia, mają wpływ na procesy i role grupowe w klasie. Wsparcie ze strony nauczyciela może rekompensować brak wsparcia ze strony rodziców i rówieśników.

- **Środowisko rówieśnicze** - kontakty z rówieśnikami akceptującymi normy społeczne, z aspiracjami edukacyjnymi, prospołecznymi to kolejne źródło wsparcia dla dziecka zagrożonego.
- **Cechy osobowości** – dzieci i młodzież cechujące się odpornością – **superdzieciaki**, które radzą sobie z wyzwaniem w sposób społecznie akceptowany. Ich pozytywne podejście do problemów życiowych i szukanie konstruktywnych rozwiązań pozwalają w optymalny sposób rozwiązać emocjonalnie ryzykowne doświadczenia.

Analizując czynniki dobrostanu możemy stwierdzić, że tak naprawdę nie są one czymś niezwykłym, ponieważ są to uwarunkowania, które towarzyszą prawidłowemu rozwojowi młodego człowieka i służą procesowi adaptacji w środowisku, w którym żyje on i dorasta. Trzeba pamiętać, że ich istnienie w jakimś wymiarze przynależy jest wszystkim dzieciom. Co z tego wynika? Naukowe rozważania o czynnikach chroniących i wspierających rozwój wskazują, że należy je traktować nie tylko w obszarach ochrony przed zagrożeniami, ale także w obszarach pozytywnego rozwoju dzieci i młodzieży. Takie podejście pozwala na integralne potraktowanie obszaru wychowania, profilaktyki i promocji zdrowia w szkole.

Diagnoza czynników ryzyka:

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji wychowawczej w szkole (diagnoza klimatu szkoły, diagnoza potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców, nauczycieli) oraz wyniki obserwacji i ewaluacji wewnętrznej w ubiegłych latach szkolnych.

Na diagnozę środowiska szkolnego złożyły się:

- obserwacja uczniów,
- analiza frekwencji uczniów,
- analiza ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli, uczniów, rodziców,

- wywiady, rozmowy, konsultacje z nauczycielami, uczniami i rodzicami, pracownikami administracji i obsługi
- analiza dokumentacji – dzienników lekcyjnych, dzienników pedagoga szkolnego,
- analiza sytuacji wychowawczej szkoły,
- obserwacja funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.

Przeprowadzona diagnoza wykazała, że problemami wychowawczymi w szkole, które zaliczamy do **CZYNNIKÓW RYZYKA**, są:

- Agresja słowna i fizyczna. Zachowania społeczne mające formy przemocy emocjonalnej, słownej i psychicznej (np. zastraszanie, poniżanie, wykluczanie)
- Dewastacja mienia
- Zjawisko cyberprzemocy, zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania z mediów
- Problem stosowania używek – najczęściej papierosów i e-papierosów oraz sporadyczne przypadki picia alkoholu oraz zażywania narkotyków/ dopalaczy
- Stosowanie napojów energetyzujących
- Nierealizowanie lub niesystematyczne realizowanie obowiązku szkolnego, w tym problem wagarów wewnątrzszkolnych „jest w szkole, ale nie na lekcji”
- Zaburzenia zdrowego stylu życia, a przede wszystkim prawidłowego odżywiania
- Niewłaściwe dbanie o własne zdrowie i bezpieczeństwo wśród uczniów
- Przejawy braku szacunku wobec dorosłych
- Niedostosowanie wyglądu zewnętrznego ucznia do sytuacji szkolnych
- Wychodzenie poza teren szkoły
- Stosowanie wulgarnego słownictwa przez uczniów
- Zakłócanie toku lekcji przez uczniów

Analiza przeprowadzonych ankiet

Z analizy przeprowadzonych ankiet wynika, że zdecydowana większość uczniów (70%) lubi chodzić do szkoły. Blisko 30% jest odmiennego zdania.

Ponad połowa respondentów (53%) w placówce czuje się bezpiecznie. Duża grupa, licząca blisko 40% uczniów wskazała, że jedynie czasami jest w stanie poczuć się w szkole pewnie i swobodnie. Niewielki odsetek badanych (7%) nie czuje się bezpiecznie w podstawówce.

W ankiecie znalazło się pytanie o najważniejsze dla uczniów wartości. Dla najbardziej licznej grupy (85,6%) jest nią rodzina. Ponad połowa ankietowanych (51,4%) wskazała na szczęście oraz szacunek. Dla 41% respondentów jedną z ważniejszych wartości w życiu stanowi miłość. Blisko 1/3 (32%) zaliczyła do nich sprawiedliwość. Nieznacznie mniejsza grupa uczniów (28,8%) ceni życie w zgodzie z sobą. Dla ¼ (25%) istotna jest prawda. Równość ceni sobie 22,5% respondentów. 1/5 uczniów (20,7%) wskazała na życzliwość. Wykształcenie oraz zabawa są najważniejsze dla 18% badanych. Niewiele mniejsza grupa ankietowanych (16%) za cenne w życiu wartości uznała wolność i sukces. Dla 15% uczniów ważne są pieniądze. Dobroczynność została wskazana przez 14,4% ogółu. Blisko co dziesiąty biorący udział w badaniu ankietowym (9%) zaznaczył, że ceni sobie karierę oraz wygląd. Wiara jest ważna dla 8% uczniów. Mała grupa (7,2%) wskazała pracowitość. Dla 5% ogółu istotna jest religia. Mniej liczna część badanych (4,5%) za najważniejsze wartości uznała piękno i obowiązkowość. Nieznaczna grupa uczniów (3,6%) ceni sławę.

O wartościach w życiu dzieci najczęściej rozmawiają z rodzicami (75%). Ponad połowa z nich (58,6%) podejmuje ten temat w dialogu z przyjaciółmi. 1/5 uczniów (20,7%) o tym co jest w życiu ważne dyskutuje z innymi osobami. Niewiele mniejsza grupa badanych (17,1%) na ten temat nie rozmawia z nikim. Nauczyciel jest partnerem do rozmowy o wartościach dla 9,9% uczniów.

Na pytanie: jaki człowiek jest dla Ciebie wartościowy, zdecydowana większość badanych (76,6%) odpowiedziała, że ten, który poświęca się dla innych. Dla połowy uczniów (53%) wartościowi są ludzie, którzy posiadają wiedzę oraz sumiennie wykonują swoje obowiązki. Mała grupa badanych (3,7%) uznała, że wartościowi są ci, którzy posiadają pieniądze. Jedna osoba (0,9%) wskazała, że wartościowym jest człowiek ładny.

Według naszych uczniów szkoła uczy ich postaw obywatelskich (21,6%) oraz postaw patriotycznych (20,7%). 17% badanych poznaje tu zdrowy styl życia. 12,6% uczniów w szkole dowiaduje się w jaki sposób zapobiegać patologiom i uzależnieniom. Nieco mniej liczna grupa

(11,7%) uczy się bycia członkiem rodziny. Co dziesiąty (9,9%) ankietowany poznaje w szkole metody przeciwdziałania agresji. Najmniej liczna część ogółu (6,3%) uczy się przywiązania do ojczyzny i regionu.

Najbardziej liczna część uczniów (42,5%) do przedsięwzięć podejmowanych w szkole sprzyjających kształtowaniu i uzyskiwaniu właściwych postaw zaliczyła wyjścia do kina, teatru. 35,4% wszystkich ankietowanych uczy się tego w czasie lekcji. Dla 1/3 ogółu (33,6%) są to uroczystości związane z obchodami świąt narodowych. U 26,5% uczniów właściwe postawy kształtują pogadanki/ spotkania z ciekawymi ludźmi. Dla blisko ¼ badanych (23%) są to wycieczki do muzeum, wystawy. Akcje charytatywne pomagają w pozyskiwaniu właściwych postaw 1/5 ankietowanych (20,4%). Tak samo liczna grupa nie wie jakie przedsięwzięcia realizowane przez szkołę sprzyjają temu zadaniu. Mniejsza część respondentów (17,%) wskazała na warsztaty/kampanie ogólnopolskie/akcje promujące postawę szacunku i tolerancji wobec osób z niepełnosprawnościami. Dla 14,9% uczniów przedsięwzięciem tym jest odwiedzanie miejsc pamięci narodowej. Nieznaczny odsetek badanych (2,6%) uznał, że szkoła nie podejmuje żadnych działań w tym kierunku.

Naszym uczniom, w głównej mierze, problemy pomagają rozwiązywać rodzice (73,7%).

Blisko połowa (49,1%) ankietowanych zwraca się z prośbą o pomoc do koleżanek/ kolegów. 38,3% biorących udział w badaniu w pierwszej kolejności idzie do wychowawcy. Blisko 1/3 uczniów (31,3%) w razie problemu zwraca się do rodziny. 1/5 ankietowanych (20%) prosi o pomoc rodziców oraz nauczycieli. 8,7% ogółu idzie z problemem do pedagoga szkolnego lub nie angażuje nikogo. Mała grupa (4,3%) zwraca się z prośbą o pomoc do dyrektora. Nieznaczny odsetek badanych (1,7%) kieruje się do innych pracowników szkoły.

Blisko 2/3 uczniów naszej szkoły (63,5%) dobrze radzi sobie w sytuacjach kryzysowych. Niespełna ¼ ogółu ankietowanych (24,3%) przyznała, że czuje się w nich słabo. 7% uczniów nie ma na ten temat zdania, a 5,2% nie potrafi sobie poradzić w sytuacji kryzysowej.

Na pytanie o ilość godzin spędzanych przed komputerem (z wyłączeniem lekcji zdalnych) zdecydowana większość ankietowanych (43,5%) wskazała 1 godzinę. Duża grupa uczniów (28,7%) deklaruje, że korzysta z komputera więcej niż 3 godziny dziennie. Nieznacznie mniejsza część respondentów (27,8%) wskazała na 2 godziny.

67% uczniów wykorzystuje komputer do gier. Dla blisko połowy ankietowanych (49,6%) jest to sposób spędzania czasu wolnego, (47,8%) korzysta z komputera dla przyjemności. Dużej grupie (37,4%) pomaga on w zdobywaniu wiedzy. Uczniowie

wskazali również, że korzystają z komputera aby odczytywać wiadomości, komunikować się z innymi i zawierać nowe znajomości.

Zdecydowana większość rodziców naszych uczniów (61,7%) interesuje się sposobem spędzania przez dziecko czasu przed komputerem. 25,2% rodziców robi to tylko czasami. 13% z nich nie jest tym zainteresowanych.

Prawie wszyscy uczniowie biorący udział w ankiecie (95,7%) słyszeli o zagrożeniach związanych z poznawaniem nowych osób przez Internet. 63,5% z nich nie zawiera w ten sposób znajomości. 82% uczniów w rozmowach na czacie, komunikatorach wyraża się kulturalnie.

Ponad połowa uczniów naszej szkoły w kontaktach wirtualnych doświadczyła co najmniej jednego z negatywnych zachowań, tj.: wyzywanie, dokuczanie podczas rozmowy, wykluczenie z grona znajomych, otrzymanie zawirusowanej wiadomości, publikacja wizerunku bez zgody.

Na pytanie o problemy występujące podczas nauki zdalnej najczęściej wybieranymi odpowiedziami były: zmęczenie związane z długotrwałym czasem spędzonym przed komputerem, trudności z motywowaniem się do pracy, problemy z łączem internetowym, trudności z koncentracją. Dużej części ankietowanych dokuczał brak kontaktu z rówieśnikami oraz stres związany z nauką zdalną. Uczniowie mieli także trudności ze zrozumieniem nowych treści. Zaplanowanie codziennej nauki stanowiło problem dla 19,8% ankietowanych. 16,7% badanych tęskniło za szkołą. Dzielenie komputera z rodzeństwem/ rodziną stanowiło trudność dla 9,9% respondentów. Nieznacznie mniejsza grupa 9,2% nie miała Internetu. Problemem okazał się również brak kontaktu z nauczycielem. U niewielkiej części badanych (2,6%) wystąpiły trudności z obsługą komputera. Nieznaczna grupa uczniów (1,8%) nie miała odpowiednich warunków do nauki zdalnej.

Ostatnie pytanie dotyczyło wpływu nauki zdalnej na określone zagadnienia. Pierwsze dotyczyło ilości wolnego czasu. Blisko 40 % podało, że nauczanie zdalne wywarło pozytywny wpływ na liczbę godzin pozostałą po wykonaniu obowiązków. 1/3 badanych (33%) odczuła negatywne oddziaływanie na czas wolny.

Kolejne pytanie odnosiło się do ilości snu. Największa część badanych (41%) stwierdziła, że nauka w formie zdalnej nie wywarła wpływu na ilość godzin snu. Co trzeci uczeń (33%) mógł sobie pozwolić na dłuższy odpoczynek nocny. ¼ ankietowanych (26%) przyznała, że w związku z nauczaniem online spała krócej.

Następnym badany czynnikiem był nastrój. 42% ankietowanych przyznało, że nauczanie zdalne miało negatywny wpływ na samopoczucie. Niewiele mniej liczna grupa badanych (36%)

nie zauważyła zmiany swojego nastroju. Co piąty uczeń (21%) twierdził, że nauka w formie zdalnej wywarła dodatnie oddziaływanie na samopoczucie.

Nauczanie zdalne nie miało wpływu na ilość czasu spędzanego z rodziną dla połowy badanych (50%). Jednak blisko co trzeci uczeń (32%) zauważył pozytywny wpływ nauki zdalnej na ten czynnik.

Kolejne zagadnienie dotyczyło otrzymywanych ocen. Najbardziej liczna grupa uczniów (42%) podała, że nauczanie zdalne nie miało wpływu na stopnie. Nieznacznie mniej ankietowanych (40%) zauważyło poprawę swoich ocen. Nauka w formie zdalnej spowodowała obniżenie stopni u 18% uczniów biorących udział w badaniu.

Nauka zdalna wpłynęła negatywnie na motywację do pracy u 45% badanych uczniów. Duża część ankietowanych (37%) nie zauważyła w tej kwestii zmiany. Najmniej liczna grupa badanych (18%) stwierdziła, że nauczanie zdalne wywarło pozytywny wpływ na motywację.

Zdaniem większości rodziców (64%) szkoła powinna się najbardziej skupić na pomocy uczniom w nauce oraz przekazywaniu dzieciom postawy szacunku wobec innych (kolegów, rodziców, nauczycieli, osób starszych, niepełnosprawnych). Ponad połowa ankietowanych (60%) twierdzi, że istotne jest kształtowanie charakteru u uczniów (podnoszenie samooceny, wiara we własne siły, wyrabianie właściwych nawyków, asertywność) oraz uświadamianie dzieci o zagrożeniach w Internecie. Dla dużej grupy rodziców (53%) szkoła powinna skupić się na pomaganiu dzieciom w radzeniu sobie z emocjami, agresją oraz profilaktyce uzależnień.

Rodzice chcą, żeby na zebraniach były omawiane oceny i zachowanie uczniów (74%). Wychowawcy powinni także rozmawiać o problemach wychowawczych (67%) oraz atmosferze panującej w klasie (65%). Warto poruszać kwestie organizacji imprez i wycieczek klasowych (50%). Rodzice wskazali również potrzebę rozmowy na temat etapów rozwoju dziecka (problemy rozwojowe, emocjonalne, lęki, depresje, samookaleczenia) i współczesnych zagrożeń - używki, uzależnienia, cyberbezpieczeństwo.

Szkoła powinna wspierać rodziców w wychowaniu dzieci poprzez zorganizowanie pomocy dla uczniów z problemami edukacyjnymi, społecznymi i emocjonalnymi (70%). Ważna jest także współpraca na płaszczyźnie SZKOŁA-RODZIC (64%). Ponadto placówka oświatowa powinna wskazywać rodzicom i uczniom możliwość korzystania z zajęć dodatkowych (47%) oraz organizować spotkania ze specjalistami tj.: psycholog, pedagog (30%).

Rodzice oczekują od szkoły dbania o bezpieczeństwo i wszechstronny rozwój dzieci (77%). Kształtowanie u uczniów umiejętności kluczowych pozwalających na optymalne funkcjonowanie w życiu – sprawna komunikacja, logiczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, potrzeba rozwoju, kreatywność, samokontrola, organizacja czasu wolnego – również powinno być zadaniem naszej placówki oświatowej (68%). Szkoła powinna także dostosować wymagania edukacyjne, uwzględniając potrzeby i możliwości uczniów (57%). Rodzice oczekują dbania o przyjazną atmosferę (50%), przygotowania uczniów do świadomego, bezpiecznego korzystania z Internetu i platform wykorzystywanych do nauki zdalnej (48%). Szkoła powinna dbać o wysoki poziom nauczania (44%) oraz organizować zajęcia pozalekcyjne (40%).

W kwestii wychowania i profilaktyki w naszej szkole rodzice proszą o docenianie starań dziecka, indywidualne podejście i pomoc w trudnościach z danym przedmiotem czy pomoc specjalistów. Rodzice chcą również zmniejszenia ilości prac domowych i zwrócenia uwagi na relacje rówieśnicze. Zaznaczone zostało także, aby opiekunowie na świetlicy pomagali w rozwiązywaniu zadań. Rodzice proszą o wyposażenie sal w rzutniki oraz precyzyjny monitoring w szkole.

Zdaniem większości nauczycieli (80%) uczniowie lubią chodzić do szkoły. Niemal wszyscy pedagodzy (97%) uważają, że dzieci czują się w niej bezpiecznie.

Na czele wartości, które przekazujemy swoim uczniom znalazły się: szacunek, prawda, życzliwość, obowiązkowość, pracowitość, sprawiedliwość oraz wykształcenie. Nauczyciele zwracają również uwagę na życie w zgodzie ze sobą, poczucie równości, wolność, miłość i rodzinę.

Zdecydowana większość nauczycieli (76,7%) rozmawia o wartościach podczas omawiania różnych sytuacji, w których uczniowie się znaleźli, a dla mniej licznej grupy (20%) jest to zaplanowany element zajęć wychowawczych.

Podczas zajęć dydaktycznych nauczyciele poruszają tematykę zdrowego stylu życia oraz przeciwdziałania agresji (83%). Ponadto rozmawiamy z uczniami o zapobieganiu patologiom i uzależnieniom (73%). Podejmowane są również zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa w Internecie (70%), bycia członkiem rodziny (67%). Ponad połowa nauczycieli przedstawia właściwe postawy patriotyczne (57%). Zwracana jest także uwaga na przywiązanie do ojczyzny/ regionu (50%) oraz na postawy obywatelskie (46%).

Według niemal wszystkich nauczycieli do przedsięwzięć sprzyjających kształtowaniu i uzyskiwaniu właściwych postaw podejmowanych w naszej szkole zalicza się uroczystości

związane z obchodami świąt narodowych (97%). Dużą rolę odgrywają również akcje charytatywne, wyjścia do muzeum, kina, spotkania z ciekawymi ludźmi. Nauczyciele wskazali także na imprezy kulturalne oraz udział rodziców w przygotowaniach do różnych wydarzeń szkolnych.

Zdecydowana większość nauczycieli (87%) twierdzi, że uczniowie zwracają się do nich z problemami. Nieco mniejsza grupa (80%) uważa, że uczniowie słabo radzą sobie w sytuacjach kryzysowych.

Ponad połowa nauczycieli (60%) wie, że uczniowie przed komputerem spędzają więcej niż 3 godziny dziennie. $\frac{1}{4}$ pedagogów nie ma wiedzy na ten temat.

Prawie wszyscy nauczyciele (93%) twierdzą, że uczniowie grają w gry komputerowe. Ponadto komputer jest używany przez dzieci w celu korzystania z mediów społecznościowych i komunikatorów. Według nauczycieli uczniowie uznają komputer jako przyjemny sposób spędzania czasu wolnego (57%).

Ponad $\frac{2}{3}$ nauczycieli twierdzi, że jedynie niektórzy uczniowie są świadomi zagrożeń związanych z poznawaniem nowych osób przez Internet.

Według nauczycieli w zakresie wychowania i profilaktyki szkoła powinna organizować spotkania z ludźmi mogącymi podzielić się swoim doświadczeniem związanym z uzależnieniem. Wskazane byłyby spotkania starszej młodzieży z pracownikami policji, sądu (policjanci, prawnicy), którzy uzmysłowiliby młodzieży konsekwencje łamania prawa.

Dodatkowo zwrócono uwagę na działania profilaktyczne wspierające uczniów w radzeniu sobie z obciążeniem edukacyjnym, rozwijaniu pozytywnej samooceny i kształtowaniu prawidłowych relacji rówieśniczych.

VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo- -profilaktyczny szkoły tworzą spójną całość i uwzględniają wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela. Obok zadań wychowawczych i profilaktycznych nauczyciele podejmują działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb. Program wychowawczo – profilaktyczny jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze szkoły i środowiska uczniów. Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej skierowane do dyrekcji szkoły, wychowawców klas, nauczycieli, szkolnych specjalistów, Samorządu Uczniowskiego, pracowników administracyjnych szkoły oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły, przy współudziale rodziców.

Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów.

Podstawowe założenia programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

- Celem wychowania realizowanego w szkole jest uczeń dojrzały na miarę fazy rozwojowej, w której się znajduje. Dojrzałość osiąga się w czterech sferach: fizycznej, psychicznej (w tym między innymi emocjonalnej i intelektualnej), społecznej oraz duchowej.
- Cele powyższe osiągane są w drodze działań wychowawczych, gdzie „wychowanie” należy rozumieć jako proces wspierania ucznia w rozwoju.
- Ograniczona skuteczność działań wychowawczych oraz współwystępujące czynniki ryzyka negatywnie oddziałujące na wychowanka sprawiają, że cele wychowawcze są zagrożone lub wręcz niemożliwe do osiągnięcia. Wtedy konieczne staje się podejmowanie działań profilaktycznych, gdzie „profilaktykę” należy rozumieć jako interwencję wzmacniającą, korygującą i uzupełniającą wychowanie.

VII. MISJA I WIZJA SZKOŁY

Misja szkoły

Jesteśmy szkołą, która:

- Zapewnia wszechstronny rozwój osobowości uczniów.
- Wspomaga rodzinę w procesie wychowania.
- Gwarantuje nauczanie przez wysoko wykwalifikowaną kadre, opierającą współpracę z uczniami i rodzicami na zasadzie partnerstwa.
- Jest przyjazna dla ucznia, rodziców i nauczycieli.

Wizja szkoły

Pragniemy, żeby w naszej szkole panowała atmosfera przyjaźni i wzajemnej akceptacji.

Dokładamy wszelkich starań, aby uczeń czuł się pewnie i bezpiecznie.

Uczymy demokracji:

- uczniowie respektują prawa szkolne
- nauczyciele, rodzice i uczniowie czują się współgospodarzami szkoły

Stale podwyższamy jakość pracy szkoły:

- analizujemy potrzeby i oczekiwania uczniów i rodziców
- ustalamy kierunki zmian jakościowych i je realizujemy

Promujemy szkołę:

- prezentujemy swoje osiągnięcia w środowisku
- rozwijamy naszą ofertę edukacyjną
- pozyskujemy sojuszników naszych działań
- działamy na rzecz środowiska lokalnego

Kształtujemy potencjał kadrowy:

- nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje
- gwarantujemy wysoki poziom kształcenia

Podnosimy poziom warunków działalności szkoły:

- modernizujemy pomieszczenia i wyposażenie
- wzbogacamy zasoby środków dydaktycznych
- zapewniamy nowoczesne warunki nauki
- zapewniamy bezpieczne i przyjazne środowisko
- spełniamy wymogi bezpieczeństwa i higieny
- posiadamy dobrze i estetycznie zagospodarowany obiekt

Posiadamy sprawny system komunikowania się i zarządzania:

- jesteśmy dobrze zorganizowani
- przepływ informacji w szkole jest efektywny
- zapewniamy łatwość dostępu do informacji

Zapewniamy nowoczesną ofertę edukacyjną:

- oferujemy wszechstronne kształcenie z wykorzystaniem technologii informatycznych
- każdemu uczniowi umożliwiamy osiągnięcie sukcesów edukacyjnych
- uczymy korzystania z różnych źródeł informacji

Zaspokajamy indywidualne potrzeby edukacyjne uczniów:

- rozpoznajemy potrzeby i możliwości edukacyjne uczniów
- umożliwiamy rozwój zainteresowań i uzdolnień
- indywidualizujemy proces kształcenia

Tworzymy środowisko przyjazne uczeniu się:

- jasno określamy wymagania edukacyjne
- posiadamy motywujący system oceniania
- rozwijamy kreatywność, odpowiedzialność, umiejętność korzystania ze zdobytej wiedzy
- zapewniamy różnorodność form i środków
- stosujemy aktywizujące metody pracy

Gwarantujemy osiągnięcie standardów edukacyjnych:

- mobilizujemy do ciągłego rozwoju
- zapewniamy podstawy do realizacji dalszych celów i aspiracji
- zdobywamy laury w konkursach, turniejach

Zapewniamy równość szans:

- wspieramy rozwój osobowy każdego ucznia
- uczymy tolerancji i empatii Wychowujemy i zapobiegamy zagrożeniom:
- kształtujemy postawy patriotyczne i obywatelskie
- promujemy zdrowy styl życia
- przeciwdziałamy agresji
- jesteśmy otwarci i życzliwi

Zapewniamy opiekę i pomoc:

- rozpoznajemy potrzeby i problemy uczniów
- organizujemy skuteczne działania w zakresie opieki i niesienia pomocy

Wprowadzamy w świat wartości:

- promujemy i egzekwujemy:
- szacunek dla ludzi,
- samokrytycyzm i samodzielność,
- sprawiedliwość i tolerancję,
- otwartość na drugiego człowieka,
- szacunek dla dóbr kultury i przyrody,
- umiejętność dialogu,
- odpowiedzialność za własne czyny,
- poczucie obowiązku
- dobro i życzliwość
- szlachetność i przyzwoitość
- zaangażowanie społeczne
- pomoc innym

VIII. SYLWETKA ABSOLWENTA

Proces wychowywania rozpoczyna się zawsze od postawienia sobie kluczowego pytania: kogo chcemy wychować? Staje się ono szczególnie ważne w sytuacji, gdy wychowanie traktujemy, jako wspieranie wychowanka w rozwoju – bowiem udzielane uczniowi wsparcie powinno dotyczyć tylko tego, co prowadzi do osiągnięcia zamierzonych celów. Cele te należy zatem jednoznacznie zwerbalizować i spersonalizować w formie opisu funkcjonowania wychowanka – absolwenta szkoły.

Pierwszy etap w opracowywaniu programu wychowawczo-profilaktycznego to opracowanie „sylwetki absolwenta”, a więc odpowiedź na pytanie: jakim człowiekiem ma być uczeń opuszczający mury naszej szkoły?

Dążeniem Szkoły Podstawowej im. Tomaszowskich Olimpijczyków w Tomaszowie Mazowieckim jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- jest uczciwy,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- jest tolerancyjny,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, dba o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne,
- potrafi znaleźć zdrowe i efektywne sposoby spędzania wolnego czasu w zależności od swoich predyspozycji i zainteresowań,
- preferuje i propaguje zdrowy styl życia,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- jest świadomy zagrożeń płynących z Internetu, potrafi dostrzec różnice między rzeczywistością a fikcją, rozróżnia pojęcia cyberprzemocy i cyberuzależnienia oraz ich konsekwencje,
- podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,

- angażuje się w działania na rzecz lokalnego środowiska, reprezentuje postawę opartą na zasadach miłości do ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem, poczuciem więzi społecznej i wspólnoty kulturowej z innymi członkami narodu
- szanuje symbole narodowe i religijne,
- jest ambitny, rozumie potrzebę zdobywania wiedzy, rozwijania swoich umiejętności, talentów, zainteresowań,
- jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia,
- ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników,
- korzysta w sposób bezpieczny i odpowiedzialny z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie i bezpiecznie wykorzystując narzędzia i technologie informatyczne,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- jest kulturalny, taktowny, dba o kulturę języka, nie stosuje wulgaryzmów,
- posiada wrażliwość estetyczną (plastyczną, muzyczną i ruchową),
- ma potrzebę uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym Polski i Europy,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- jest odporny na niepowodzenia.

IX. ZASOBY SZKOŁY

Zasoby Szkoły Podstawowej nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków w Tomaszowie Mazowieckim niezbędnymi do tworzenia i realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego.

Ludzkie zasoby szkoły to:

- dyrektor (kompetencje kadry kierowniczej) – sprawnie zarządzający pracą szkoły, dbający o bezpieczeństwo uczniów i klimat społeczny szkoły, sprzyjający działaniom wychowawczym i profilaktycznym;
- nauczyciele (kompetencje zawodowe, rozwijane poprzez dodatkowe doskonalenie się) – prowadzący analizę mocnych i słabych stron szkoły, posiadający wiedzę oraz kompetencje wychowawcze i profilaktyczne oraz doświadczenie w opracowaniu i realizacji szkolnego programu wychowawczego oraz szkolnego programu profilaktyki, a także doświadczenie w działaniach ewaluacyjnych;
- specjaliści szkolni – pedagodzy, logopeda, pielęgniarka szkolna;
- specjaliści spoza szkoły – współpracujący ze szkołą, zapewniający dostęp do poradni psychologiczno-pedagogicznej i innych placówek i organizacji pomocowych, wspierających działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły,
- rodzice – partnerzy w działaniach wychowawczych i profilaktycznych, zainteresowani sytuacją szkolną swoich dzieci, zaangażowani w kształtowanie jakości życia szkolnego;
- wolontariusze – uczniowie, dorośli.

Materialne zasoby szkoły to:

- warunki lokalowe umożliwiające organizowanie zajęć wychowawczo-profilaktycznych;
- środki finansowe na realizację np. profilaktyki w szkole, w tym szkolenie realizatorów programów profilaktycznych, pozyskiwanie pomocy dydaktycznych;
- materiały dydaktyczne, np. wyposażenie biblioteki szkolnej, pokoju pedagoga, w tym literatura fachowa, poradniki, czasopisma.

X. CELE PROGRAMU

Wytyczne i wskazówki zawarte w aktach prawnych regulujących pracę szkoły, diagnoza problemów i potrzeb placówki oraz analiza jej zasobów posłużyły do określenia celów programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły.

Główne cele programu wychowawczo – profilaktycznego:

- wszechstronny rozwój ucznia ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej;
- przygotowanie ucznia do samodzielnego, jak najbardziej niezależnego funkcjonowania w społeczeństwie zgodnie z zasadą zdrowego stylu życia;
- wykształcenie wśród uczniów postaw prozdrowotnych;
- wzmocnienie bezpieczeństwa uczniów;
- ukształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią;
- wykształcenie u uczniów kompetencji międzykulturowych.

Cele szczegółowe:

Wspieranie uczniów w przezwyciężaniu trudności w przyswajaniu wiedzy i umiejętności w zakresie danego przedmiotu powstałych w czasie nauki zdalnej.

- budowanie wiary we własne siły i umiejętności oraz kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów
- kształtowanie umiejętności organizacji czasu oraz przestrzeni do pracy,
- budowa systematyczności w nauce oraz wypracowanie metody powtórek,
- kształtowanie umiejętności oceny własnej pracy,
- uświadamianie rodziców / opiekunów o konieczności wsparcia oraz okazywaniu akceptacji dziecka,
- wskazanie poradni, w których pracują specjaliści zajmujący się daną problematyką.

Wspieranie emocjonalne uczniów i ich rodzin w związku z pandemią, izolacją i zdalnym nauczaniem.

- diagnoza potrzeb i problemów uczniów i ich rodzin na gruncie szkoły oraz we współpracy z instytucjami i specjalistami wspierającymi pracę szkoły – Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Poradnią Psychologiczną dla dzieci i młodzieży w TCZ, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej
- organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów i rodziców na terenie szkoły oraz poza nią, we współpracy ze specjalistami i instytucjami wspierającymi pracę szkoły
- organizowanie spotkań, prelekcji warsztatów dla uczniów i rodziców dotyczących sposobów dbania o zdrowie psychiczne
- informowanie uczniów, rodziców, nauczycieli o miejscach, instytucjach, telefonach i osobach będących wsparciem w sytuacjach trudnych i kryzysowych.

Wspomaganie wychowawczej roli rodziny

- stała współpraca z rodzicami/opiekunami uczniów ukierunkowana na:
 - ✓ efektywne rozwiązywanie bieżących problemów dziecka,
 - ✓ spójność systemów wychowawczych w domu i w szkole, dzięki której oddziaływania wychowawcze są efektywne,
 - ✓ pogłębianie u rodziców wiedzy i umiejętności pomocnych w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i kształtowaniu relacji z dzieckiem,
 - ✓ pozyskanie rodziców jako sprzymierzeńców działań wychowawczo – profilaktycznych szkoły, włączanie rodziców w podejmowane działania wychowawczo – profilaktyczne,
 - ✓ poprawę relacji rodzinnych i świadome zainteresowanie rodziców sytuacją i rozwojem dziecka

Propagowanie modelu wartości opartego na uniwersalnych zasadach poprzez:

- poszanowanie życia ludzkiego jako najwyższej wartości
- kierowanie się w stosunkach międzyludzkich uczciwością i prawdą –
- poszanowanie godności osobistej
- wpajanie, ukazywanie, podkreślanie najważniejszych wartości życiowych

Kształtowanie dojrzałości i aktywnej postawy życiowej oraz umiejętności planowania własnego rozwoju poprzez:

- rozwijanie pozytywnych cech osobowych ucznia (kultura osobista, wrażliwość, dobroć, szacunek dla człowieka, tolerancja)
- rozpoznawanie i rozwój zainteresowań, zdolności, talentów
- stymulowanie intelektualnego rozwoju ucznia
- kształtowanie poczucia własnej wartości, sprawczości, godności i niezależności
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo, własne decyzje i czyny
- korzystanie z przysługujących praw i wywiązywanie się z obowiązków
- zapewnienie równości szans w dostępie do różnych szkolnych form edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych i sportowych
- motywowanie do samokształcenia
- dbałość o wysoką kulturę osobistą
- kształtowanie postawy przedsiębiorczości i wytrwałości w dążeniu do ustanowionych celów - preorientacja zawodowa i kształtowanie umiejętności radzenia sobie na współczesnym rynku pracy
- kształtowanie zaradności osobistej,

Promowanie zdrowego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia poprzez:

- organizowanie akcji propagujących zdrowy i higieniczny tryb życia
- kształcenie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami
- podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska
- podnoszenie świadomości w sferze bezpieczeństwa

Zapobieganie zachowaniom ryzykownym i promowanie zdrowego stylu życia poprzez:

- przeciwdziałanie uzależnieniom
- pomoc w zdobyciu wiedzy na temat uzależnień i innych zagrożeń dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom
- wzmacnianie właściwej postawy wobec problemów uzależnień
- wykształcenie właściwej postawy wobec problemów uzależnień
- prowadzenie edukacji prozdrowotnej wśród uczniów, rodziców, nauczycieli
- rozwijanie współpracy z rodzicami i społecznością lokalną w zakresie edukacji prozdrowotnej

Dbanie o bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza nią poprzez:

- uświadamianie podstawowych zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych – bezpieczeństwo w ruchu drogowym bezpieczne korzystanie z Internetu, pierwsza pomoc przedmedyczna
- kształtowanie postaw prospołecznych i prorodzinnych
- wspieranie ucznia podczas pojawiania się sytuacji trudnych
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości.

Przygotowanie do harmonijnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez:

- kształtowanie postaw religijnych i etycznych
- kształtowanie szacunku dla języka ojczystego, kultury, tradycji i pamięci narodowej
- kształtowanie tolerancji i szacunku do drugiego człowieka oraz różnych poglądów, kultur, postaw i przekonań
- kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym
- kształtowanie umiejętności pełnienia ról społecznych
- kształtowanie pozytywnych relacji z rodziną i najbliższym otoczeniem
- wdrażanie do aktywnego uczestniczenia w życiu rodziny, klasy, szkoły, społeczności lokalnej
- kształtowanie postawy patriotycznej, poszanowanie kultury, tradycji, symboli szkolnych, lokalnych i narodowych, tolerancja wobec odmiennych poglądów
- rozwijanie tożsamości europejskiej
- wypracowywanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów
- wspieranie rozwoju samorządności uczniowskiej, współpraca z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym
- kształtowanie umiejętności współpracy w zespołach klasowych, zaangażowanie w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego
- wypracowanie i konsekwentna realizacja jednolitych systemów: reagowania na przemoc i agresję, zapobiegania wagarowaniu i uzależnieniom
- kształtowanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, angażowanie i zachęcanie do udziału w wolontariacie

Indywidualizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych i młodzieży uzdolnionej, przy ścisłej współpracy z rodzicami poprzez:

- wsparcie uczniów wymagających szczególnej opieki
 - ✓ tworzenie i realizowanie indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego
 - ✓ włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychoaktywnych
- organizowanie zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy
- współpraca z rodzicami, wspólne rozwiązywanie pojawiających się problemów.

XI. NAJWAŻNIEJSZE UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW ROZWIJANE W RAMACH KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ

Realizacja programu wychowawczo – profilaktycznego powinna zapewnić wszystkim uczniom nabywanie następujących umiejętności :

- sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych, w tym występowanie przed publicznością;
- efektywne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentowanie własnego stanowiska z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi;
- poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł;
- gotowość do twórczej i naukowej aktywności uczniów oraz zaciekawienie ich otaczającym światem;
- kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki;
- rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- praca w zespole i społeczna aktywność;
- aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

XII. FORMY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH

Program wychowawczo – profilaktyczny realizowany będzie podczas:

- zajęć edukacyjnych
- godzin wychowawczych
- zajęć pozalekcyjnych
- programów wychowawczo – profilaktycznych i prelekcji dla uczniów
- spotkań ze specjalistami
- zajęć z pedagogiem szkolnym
- zajęć z zakresu doradztwa zawodowego
- zebrań z rodzicami
- konsultacji dla rodziców
- wycieczek, biwaków, rajdów
- akcji o charakterze pomocowym - wolontariat
- imprez i uroczystości klasowych, szkolnych, środowiskowych
- uroczystości patriotyczno – religijnych
- współpracy z instytucjami wspierającymi pracę szkoły,
- spotkań szkoleniowych dla rodziców i nauczycieli
- wypoczynku zimowego i letniego organizowanego w szkole

Najważniejsze działania wychowawcze zostaną ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze intelektualnej, społecznej i emocjonalnej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- bezpieczeństwo w sieci – odpowiednie korzystanie z mediów społecznościowych,
- troskę o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych.

Najważniejsze działania profilaktyczne zostaną ukierunkowane na:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

XIII. STRATEGIE I METODY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Strategie informacyjne (metody):

- Rozmowy
- Spotkania
- Pogadanki
- Dyskusje
- Prelekcje
- Konkursy
- Filmy i multimedialne programy edukacyjne
- Wycieczki
- Warsztaty
- Ankiety
- Metody aktywizujące: drama, gazetka, plakat , prezentacje, konkursy, gry dydaktyczne itp.

Formy pracy : zbiorowa, grupowa, indywidualna.

Strategie edukacyjne (metody):

- Realizacja znanych programów edukacyjnych
- Krąg uczuć
- Rysunki
- Drama
- Przedstawienia
- Burza mózgów
- Dyskusja
- Symulacje różnych sytuacji życiowych, np.: rozwiązywanie wyimaginowanego konfliktu
- Technika uzupełniania zdań
- Gry i zabawy dydaktyczne
- Praca w małych grupach

- Metody pedagogiki zabawy
- Happeningi
- Uroczystości (obrzędowość szkolna) itp.

Strategie działań alternatywnych (metody):

- Koła zainteresowań
- Wycieczki
- Festyny
- Zajęcia i zawody sportowe itp.
- Zajęcia warsztatowe

Strategie interwencyjne (metody):

- Interwencja w środowisku domowym ucznia
- Interwencja w środowisku szkolnym ucznia
- Interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego (prowadzona przez specjalistę)
- Pomoc psychologiczno – pedagogiczna, terapeutyczna (prowadzona przez specjalistę).

XIV. ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY

W realizowanym procesie dydaktyczno- -wychowawczym szkoła ma obowiązek:

- podejmować działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi
- bezpośrednio współpracować z rodzicami oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły w opracowaniu i realizacji przez szkołę programu wychowawczo-profilaktycznego
- kształtować postawy obywatelskie, społeczne, patriotyczne u wychowanków poprzez:
 - ✓ wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych,

- ✓ przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego,
- ✓ przygotowanie i zachęcanie do angażowania się w wolontariat,
- ✓ dbanie o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka,
- ✓ kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwijanie zainteresowanie ekologią
- zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki dla uczniów oraz wszystkich pracowników szkoły, w szczególności dla osób niepełnosprawnych,
- przygotowywać uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci,
- kształtować postawy prozdrowotnych uczniów, w tym wdrażać ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ugruntowywać wiedzę z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki,
- wspomagać rozwój ucznia poprzez:
 - ✓ prowadzenie działań mających na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości,
 - ✓ dostosowywanie nauczania do możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się uczniów niepełnosprawnych.

XV. ZADANIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM WYCHOWAWCZO -PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawcami, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytocznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (*patrz:*

Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”),

- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciami sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* rekomendowane są „zwykle rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,

- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID 19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły, są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,

- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,

- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Wychowawcy klas, w każdym roku szkolnym, uwzględnią w swoich planach pracy wychowawczej, zadania do realizacji zawarte w szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznym przyjętym na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę prowadzonej klasy, jej problemy oraz potrzeby. Na koniec roku szkolnego przedstawiają sprawozdanie z uwzględnieniem realizacji działań wychowawczo - profilaktycznych.

Konstruowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas powinno opierać się na:

1. Identyfikacji zasobów i potrzeb rozwojowych uczniów danej klasy.
2. Określeniu szczegółowych celów rozwojowych na danym poziomie wiekowym.
3. Określeniu szczegółowych zadań wychowawczych i profilaktycznych.
4. Określeniu treści i form działań wychowawczych i profilaktycznych.
5. Określeniu osobistej odpowiedzialności wychowawcy i pozostałych nauczycieli.
6. Określeniu terminów realizacji poszczególnych zadań.
7. Określeniu osób współpracujących i ich zadań.
8. Określeniu terminów realizacji poszczególnych zadań i osiągnięcia celów.

XVI. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI PLACÓWKAMI WSPIERAJACYMI PRACĘ SZKOŁY W DZIEDZINIE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Aby zadania wychowawczo – profilaktyczne odnosiły właściwy skutek szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

- Urzędem Miasta – Wydział Edukacji, Wydział Polityki Społecznej – akcje profilaktyczne, przedstawienia, spektakle, konkursy, spotkania, prelekcje
- Komendą Powiatową Policji – spotkania profilaktyczne (edukacyjno – informacyjne)
- Sądem Rejonowym – Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich – opieka nad młodzieżą podejmującą działania ryzykowne i nad rodzinami dysfunkcyjnymi
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną – spotkania, prelekcje, warsztaty dla uczniów, rodziców, nauczycieli, diagnoza i wsparcie uczniów przejawiających trudności w zachowaniu i nauce oraz ich rodziców
- Poradnią Psychologiczną dla Dzieci i Młodzieży przy TCZ – diagnoza problemów, współpraca z psychologami, kierowanie uczniów i rodziców na psychoterapię
- Poradnią Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Piotrkowie Trybunalskim – kierowanie na konsultacje, diagnoza problemów
- Poradnią Leczenia Uzależnień w Tomaszowie Mazowieckim – kierowanie na konsultacje, leczenie, terapię
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej – pomoc materialna, prawna, socjalna, psychologiczna uczniom oraz ich rodzicom będącym w trudnej, kryzysowej sytuacji
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – pomoc pedagogiczna, psychologiczna, terapeutyczna i prawna dla uczniów i ich rodzin
- Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej - pomoc pedagogiczna, psychologiczna, terapeutyczna i prawna dla uczniów i ich rodzin
- Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – organizowanie pomocy dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, prelekcje dla uczniów dotyczące choroby alkoholowej i FAS
- Fundacjami – „Arka Nadziei”, „Aby nikt nie zginął” – akcje, spotkania, prelekcje, warsztaty, programy o charakterze profilaktycznym dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną – realizacja programów i akcji o charakterze profilaktycznym skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli

- Powiatową Strażą Pożarną – spotkania, prelekcje, pogadanki o charakterze wychowawczo – profilaktycznym
- Strażą Miejską - spotkania, prelekcje, pogadanki o charakterze wychowawczo – profilaktycznym
- Organizacjami TPD, PCK, CARITAS, SKŻ – organizowanie pomocy dla najbardziej potrzebujących uczniów i ich rodzin, angażowanie młodzieży do działań o charakterze wolontaryjnym
- Placówkami kulturalno – oświatowymi (MCK, O.K. Tkacz, Miejska Biblioteka Publiczna, DOK, Muzeum itp.) – uczestnictwo w spektaklach teatralnych, przedstawieniach o charakterze profilaktycznym, udział w konkursach, prelekcjach, warsztatach
- Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Piotrkowie Trybunalskim – spotkania, warsztaty, prelekcje, konsultacje dla nauczycieli, wspieranie wychowawczych oraz profilaktycznych zadań szkoły
- Parafia Św. Jadwieg Królowej w Tomaszowie Mazowieckim

XVII. TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W KLASACH 0 – III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Obszar: *Edukacja zdrowotna*

- zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia,
- zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej,
- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie,
- rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku,
- kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego,

- uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin,
- kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.

Obszar: *Relacje – kształtowanie postaw społecznych*

- kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych,
- rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń,
- kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł,
- kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej,
- przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi,
- zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju,
- rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.

Obszar : *Kultura – wartości, normy, wzory zachowań*

- kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się,
- kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła,
- kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność,
- kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk

plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci,

- kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji,
- inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia,
- przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów,
- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań,
- wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną,
- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji,
- kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania,
- kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.

Obszar: *Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)*

- zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych,
- kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów,

- przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach,
- przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym,
- kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

XVIII. TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W KLASACH IV – VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Obszar: *Edukacja zdrowotna*

Klasa IV

- Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu.
- Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.
- Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.
- Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.

Klasa V

- Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywiają.
- Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.

Klasa VI

- Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.
- Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.
- Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.
- Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.

Klasa VII

- Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.
- Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.
- Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.
- Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.

Klasa VIII

- Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.
- Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.
- Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.
- Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.
- Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.

Obszar: *Relacje – kształtowanie postaw społecznych*

Klasa IV

- Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.
- Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.
- Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.
- Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.
- Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.
- Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.

Klasa V

- Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.
- Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).
- Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).
- Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.
- Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.

Klasa VI

- Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.
- Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).
- Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.
- Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. Rozwijanie samorządności.

Klasa VII

- Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.
- Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.
- Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).

Klasa VIII

- Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.
- Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.
- Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.

Obszar: *Kultura – wartości, normy i wzory zachowań*

Klasa IV

- Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.
- Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.
- Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.
- Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.

Klasa V

- Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.
- Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.
- Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.
- Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.

Klasa VI

- Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.
- Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.
- Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.
- Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.

Klasa VII

- Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.
- Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.
- Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.

Klasa VIII

- Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.
- Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.
- Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.

Obszar: *Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)*

Klasa IV

- Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. - Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.
- Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.
- Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.
- Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.

Klasa V

- Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.
- Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.
- Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.
- Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.
- Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.

Klasa VI

- Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.
- Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.
- Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.
- Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.

Klasa VII

- Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.
- Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.
- Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.
- Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.
- Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?

Klasa VIII

- Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.
- Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.
- Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.
- Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.
- Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.

**XIX. ZADANIA I DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE
DO REALIZACJI W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 10
IM. TOMASZOWSKICH OLIMPIJCZYKÓW W TOMASZOWIE
MAZOWIECKIM**

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
<p>ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA I PRZYJAZNEJ ATMOSFERY W SZKOLE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przeprowadzenie pogadanek na lekcjach wychowawczych nt. zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły oraz poszanowania mienia w szkole ✓ Przypomnienie praw i obowiązków ucznia oraz praw dziecka zgodnie z obowiązującymi dokumentami prawnymi ✓ Prowadzenie zajęć integracyjnych ✓ Spotkania dla uczniów z pracownikami KPP na temat: „Odpowiedzialność karna nieletnich”, „Bezpieczeństwo w ruchu ulicznym” ✓ Zapoznanie uczniów i rodziców z dokumentami regulującymi pracę szkoły: Statutem, Programem Wychowawczo - Profilaktycznym, WZO, przepisami BHP, wewnątrzszkolnymi procedurami bezpieczeństwa w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID - 19 ✓ Uwrażliwienie uczniów na ważne wydarzenia w życiu rodzinnym i szkolnym(współpraca z rodzicami w ramach imprez szkolnych) ✓ Nauka asertywnego rozwiązywania problemów: <ul style="list-style-type: none"> • nauka umiejętnej oceny własnych zachowań • umiejętność okazywania uczuć i opanowywania emocji ✓ Kształtowanie prawidłowych relacji międzyludzkich: <ul style="list-style-type: none"> • wpajanie nawyków kulturalnego zachowania • kształtowanie kultury języka • promowanie postawy szacunku do siebie, innych i otoczenia. • poznanie zasad prawidłowej komunikacji międzyludzkiej • uczenie się tolerancji w stosunku do drugiego człowieka • uczenie się umiejętności rozwiązywania konfliktów bez używania przemocy • rozwijanie empatii • poznawanie swoich mocnych stron ✓ Kontrola bezpieczeństwa poprzez monitoring (kamery) szkoły ✓ Dzień Życzliwości i Pozdrowień ✓ Dzień Życzliwości i Uśmiechu

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Czytanie pierwszoklasistom oraz w oddziałach przedszkolnych ✓ „Szczęśliwy Numer” – losowanie ✓ Pierwsza pomoc przedmedyczna <ul style="list-style-type: none"> • pogadanki z uczniami • szkolenie • „Ratujemy i uczymy ratować- zajęcia z ratownikiem dla klas I-III
UWRAŻLIWIENIE UCZNIÓW NA ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z NIEWŁAŚCIWYM KORZYSTANIEM Z KOMPUTERÓW I ICH OPROGRAMOWANIA, W SZCZEGÓLNOŚCI Z GIER KOMPUTEROWYCH I INTERNETU.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przygotowanie dzieci do świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków masowego przekazu, odróżnianie fikcji rzeczywistości, obiektywnych informacji od manipulacji reklamy ✓ Kształtowanie rzetelnej postawy asertywnej wśród uczniów, uświadamianie prawnych konsekwencji nieprawidłowego korzystania z Internetu (komunikatory, czaty, e-maile, telefony komórkowe) ✓ Przekazanie informacji nt. cyberprzemocy i miejsc gdzie szukać pomocy ✓ Dzień Bezpieczeństwa Cyfrowego ✓ Dzień Bezpiecznego Korzystania z sieci Internetu
BUDOWANIE POZYTYWNEGO OBRAZU SZKOŁY POPRZEZ KULTYWOWANIE I TWORZENIE JEJ TRADYCJI	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznanie historii i symboliki szkolnej (patron, logo) ✓ Aktywny udział w realizacji zadań związanych z obchodami nadania szkole imienia Tomaszowskich Olimpijczyków ✓ Krzewienie idei ruchu olimpijskiego poprzez uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych na terenie miastai szkoły ✓ Udział i współtworzenie imprez szkolnych – ślubowanie klas I, tradycje bożonarodzeniowe i wielkanocne, Dzień Patrona Szkoły, Dzień Edukacji Narodowej ✓ Prowadzenie kroniki szkoły, księgi osiągnięć i sukcesów, strony internetowej ✓ Dbanie o wystrój szkoły oraz pracowni ✓ Organizowanie konkursów związanych z patronami szkoły i wystaw prac uczniów
WYCHOWANIE DO WAROŚCI	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Promowanie przez szkołę etycznych wartości jako fundamentu dobrego charakteru ✓ Podejmowanie przez uczniów bezinteresownych świadczeń i pracy na rzecz innych – krzewienie Idei wolontariatu „Międzynarodowy Dzień Wolontariusza” ✓ Respektowanie norm społecznych, szacunku do drugiego człowieka ✓ Wspieranie uczniów w rozpoznawaniu ich predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wskazywanie wzorców postępowania i budowania relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele).
<p>KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM ORAZ POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO „MAŁEJ OJCZYZNY”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Czczenie świąt państwowych <ul style="list-style-type: none"> • 81 ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ • 102 ROCZNICA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI • 80 ROCZNICA ZBRODNI KATYŃSKIEJ • ŚWIĘTO FLAGI NARODOWEJ • 230 ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA • 76 ROCZNICA ZAKOŃCZENIA II WOJNY ŚWIATOWEJ ✓ Konkursy historyczne polonistyczne, muzyczne ✓ Ogólnopolski projekt „Narodowe czytanie” ✓ Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych i religijnych ✓ Propagowanie znaczenia Polski w Europie i na świecie ✓ Organizowanie wycieczek krajoznawczych ✓ Rozwijanie szacunku dla miejsc pamięci narodowej ✓ Kształtowanie postawy patriotyzmu wobec kraju i swojej małej ojczyzny ✓ Organizowanie wycieczek po najbliższej okolicy ✓ Udział w kulturalnym życiu miasta
<p>KSZTAŁTOWANIE TOŻSAMOŚCI EUROPEJSKIEJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pogłębienie wiedzy z geografii, historii i kulturze państw europejskich ✓ Budzenie świadomości „Jestem Polakiem jestem Europejczykiem” ✓ Rozwijanie działalności Klubu Europejskiego - zorganizowanie Dnia Europy
<p>STYMULOWANIE I WSPIERANIE ROZWOJU UCZNIĄ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Integrowanie uczniów na szczeblu klasowym i ogólnoszkolnym: <ul style="list-style-type: none"> • Dzień Chłopaka • Andrzejkki • Mikołajki • Spotkania Wigilijne, świąteczne kolędowanie • Walentynki • Dzień Kobiet • Dzień Dziecka • Dzień Matki • Dzień Rodziny • Dzień Książki • Drzwi Otwarte Szkoły • Kolorem witamy pory roku

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budowanie relacji wychowawca – uczeń ✓ Systematyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów ✓ Przekazywanie informacji uczniom o osobach i instytucjach mogących pomóc im w trudnej sytuacji ✓ Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia poprzez pracę z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce ✓ Koordynowanie działań uczniów w ramach Samorządu Uczniowskiego ✓ Karta Rowerowa dla uczniów – dbanie o bezpieczeństwo i kształtowanie odpowiedzialnego poruszania się w ruchu drogowym ✓ Pasowanie na czytelnika ✓ Akcja „Góra Grosza” ✓ „Pełna miska dla schroniska” ✓ Program edukacyjny „Bernardo Bellotto” – współpraca z Zamkiem Królewskim w Warszawie ✓ Dzień Teatru
<p>OTOCZENIE OPIEKĄ UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH, PRZEWLEKLE CHORYCH, Z RODZIN DYSFUNKCYJNYCH</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uczenie akceptacji i tolerancji wobec uczniów niepełnosprawnych, chorych oraz pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych ✓ Dzień Świadomości Autyzmu ✓ Dzień Tolerancji ✓ Współpraca z parafią Św. Jadwigi Królowej, Caritas, DPS ✓ Współpraca z MOPS, GOPS, Sądem Rejonowym. Komendą Powiatową Policji, PCPR, OIK, Towarzystwem opieki nad zwierzętami, WOPR, TPD, O.K Tkacz, ORDN ✓ Analiza środowiska rodzinnego uczniów
<p>POMOC I WSPARCIE DLA UCZNIÓW ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Konsekwentne przestrzeganie WZO dotyczących frekwencji, systematyczna kontrola obecności uczniów wagarujących w porozumieniu z rodzicami ✓ Pomoc uczniom w znalezieniu miejsca w pozytywnej grupie, stwarzanie możliwości należenia do konstruktywnych organizacji i struktur - troska o rozwój zainteresowań uczniów ✓ Współpraca z rodzicami, PPP, KPP, instytucjami wspomagającymi pracę szkoły w dziedzinie opieki i wychowania
<p>WSPIERANIE UCZNIÓW W PRZEZWYCIĘŻANIU TRUDNOŚCI W PRZYSWAJANIU WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Diagnoza zjawiska wśród osób przejawiających trudności w nauce oraz ich specyfika ✓ Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności (nauczyciele, uczniowie jak i rodzice) w celu uświadomienia, z jakimi trudnościami spotyka się ich dziecko / sam uczeń, jak sobie radzić z sytuacją oraz jakie działania podjąć, aby wykorzystać predyspozycje uczniów oraz kompensować ich braki

<p>W ZAKRESIE DANEGO PRZEDMIOTU POWSTAŁYCH W CZASIE NAUKI ZDALNEJ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spotkania szkoleniowe dla nauczycieli na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów, np. z pedagogiem lub specjalistami z PPP; ✓ Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, która udziela nauczycielom wsparcia przy dostosowaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych przez nich programów nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia. ✓ Pedagogizacja rodziców /opiekunów dzieci na temat specyficznych trudności i problemów w nauce przejawianych przez uczniów.
<p>DBANIE O SYSTEMATYCZNE REALIZOWANIE OBOWIĄZKU SZKOLNEGO PRZEZ UCZNIÓW</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Diagnozowanie przyczyn nieusprawiedliwionej absencji szkolnej uczniów ✓ Systematyczna współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi ✓ Monitorowanie frekwencji uczniów zgodnie z procedurą ✓ Uświadamianie rodzicom konsekwencji dotyczących zaniedbań w zakresie sprawowania władzy rodzicielskiej ✓ Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów, udzielanie w zależności od indywidualnych potrzeb stosownej pomocy psychologiczno – pedagogicznej (ujęte w programach lub IPET-ach) w celu zapobiegania niepowodzeniom szkolnym, a w konsekwencji nieusprawiedliwionej absencji ✓ Zapoznanie uczniów z katalogiem praw i obowiązków ujętych w Statucie Szkoły ✓ Kierowanie wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodzinną w przypadku stwierdzenia rażących zaniedbań w wykonywaniu władzy rodzicielskiej
<p>WSPIERANIE EMOCJONALNE UCZNIÓW I ICH RODZIN W ZWIĄZKU Z PANDEMIĄ, IZOLACJĄ I ZDALNYM NAUCZANIEM</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wzmocnienie kompetencji społeczno – emocjonalnych uczniów – zajęcia z uczniami dotyczące empatii, tolerancji, asertywności, budowania poczucia własnej wartości, umiejętności komunikacyjnych. ✓ Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności (nauczyciele, uczniowie jak i rodzice) dotyczące sposobów radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami, trudnymi zachowaniami innych. ✓ Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną – organizowanie wsparcia i pomocy dla uczniów i rodzin w trudnej sytuacji. ✓ Szkolenie dla kadry pedagogicznej dotyczące rozpoznawania symptomów stanów depresyjno – lękowych.

<p>DBANIE O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO - PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA, KSZTAŁTOWANIE SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ, PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Udział w Tomaszowskim Biegu im. B. Malinowskiego ✓ Udział w Biegu Niepodległości ✓ Udział w Tomaszowskim Brzegu Trzeźwości ✓ Współpraca z TTKF, UM, UP, klubami sportowymi, OSiR, SMS PZPS Spała ✓ Uczenie nawyków zdrowego odżywiania i prawidłowej organizacji czasu wolnego podczas lekcji wychowawczych, zajęć świetlicowych, i szkolnych akcji ✓ Pogadanki na temat znaczenia ruchu i uprawiania sportu w życiu człowieka ✓ Pogadanki na temat zdrowego odżywiania się i higienicznego trybu życia ✓ Pogadanki na temat uzyskania lub wzmocnienia wiedzy i zachowań prozdrowotnych związanych z koronawirusem wywołującym chorobę COVID 19 ✓ Diagnozowanie zagrożeń związanych ze stosowaniem środków psychoaktywnych i planowanie działań na podstawie wyników przeprowadzonej diagnozy ✓ Uświadamianie skutków alkoholizmu, niktynizmu, narkomanii i lekomanii podczas lekcji wychowawczych i zajęć ze specjalistami ✓ Profilaktyka antynikotynowa <ul style="list-style-type: none"> • Program „Bieg po zdrowie” (współpraca z PSSE) • lekcje wychowawcze dotyczące szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów • Światowy Dzień Bez Papierosa – pogadanki, prelekcje, spotkania profilaktyczne, konkurs, gazetka ✓ Profilaktyka antyalkoholowa: <ul style="list-style-type: none"> ▪ lekcje wychowawcze dotyczące szkodliwości spożywania alkoholu ▪ zajęcia na temat „FAS – płodowy zespół alkoholowy” (współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) ✓ Profilaktyka antynarkotykowa: <ul style="list-style-type: none"> ▪ realizacja programu „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie” (współpraca z PSSE) ▪ lekcje wychowawcze dotyczące zagrożeń i niebezpieczeństwa związanych ze środkami psychoaktywnymi
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Współpraca z Fundacją „Aby nikt nie zginął” w ramach realizacji zajęć, spotkań i warsztatów związanych z profilaktyką uzależnień dla uczniów i rodziców ✓ Prelekcje dla rodziców na tematy związane z profilaktyką uzależnień i zdrowym stylem życia ✓ Prowadzenie zajęć na temat uzależnień, prawidłowego odżywiania i spędzania czasu wolnego ✓ Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez udział w działaniach z zakresu wolontariatu ✓ Omawianie zagadnień dotyczących prawidłowego odżywiania podczas zajęć szkolnych oraz podczas organizowanych spotkań, prelekcji, warsztatów dla uczniów, rodziców i nauczycieli: <ul style="list-style-type: none"> ▪ prawidłowe odżywianie (anoreksja, bulimia, diety restrykcyjne, zdrowa i pełnowartościowa dieta) ▪ higiena spożywania posiłków ✓ Zwracanie uwagi uczniów, rodziców, nauczycieli na pełnowartościowe produkty spożywcze, niezawierające znacznych ilości składników niezalecanych (cukry, tłuszcze, chemiczne ulepszacze) dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży – pogadanki, spotkania, prelekcje, informacje ✓ Ograniczanie dostępu na terenie szkoły do środków spożywczych zawierających znaczne ilości składników niezalecanych dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży – odpowiednie produkty spożywcze dostępne w sklepiku szkolnym ✓ Propagowanie aktywności ruchowej: <ul style="list-style-type: none"> ✓ organizowanie spotkań z przedstawicielami firmy Jonhson &Jonhson na temat zdrowia, higieny osobistej i problemów związanych z okresem dojrzewania dziewcząt ✓ zapoznanie z zasadami pierwszej pomocy przedmedycznej, współpraca z PCK – spotkania, pogadanki dla uczniów, rodziców, nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych ✓ uświadamianie młodzieży, jak chronić się przed HIV/AIDS – spotkania, prelekcje, pogadanki, konkursy, gazetki szkolne, akcje informacyjne, współpraca z Fundacją „Arka Nadziei” - Światowy Dzień Świadomości na temat HIV/AIDS ✓ Światowy Dzień Zdrowia – pogadanki, prelekcje, gazetka
--	---

<p>PRZECIWDZIAŁANIE ZACHOWANIOM AGRESYWNYM I PRZEMOCY</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Diagnoza zagrożenia środowiska szkolnego agresją i przemocą - ankieta dla uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych szkoły ✓ Rozpoznawanie środowiska pozaszkolnego uczniów, którzy zachowują się agresywnie-spotkania i rozmowy z rodzicami, uczniami, ustalenie rodzaju i form pomocy, których oczekuje uczeń i jego rodzina. ✓ Eliminacja i zapobieganie zjawiskom przemocy i agresji poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ▪ prowadzenie lekcji wychowawczych poruszających problematykę zachowań agresywnych i sposobów radzenia sobie z nimi ▪ organizowanie spotkań na temat agresji i przemocy z pracownikami PPP, pedagogiem szkolnym, pracownikami KPP ▪ udział młodzieży w spektaklach profilaktycznych ▪ nauka świadomego przeciwstawiania się przemocy i agresji ▪ edukacja prawna ▪ organizowanie lub prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych, profilaktycznych dla uczniów agresywnych, z zaburzeniami zachowania i wycofanych ▪ realizacja programów wychowawczo – profilaktycznych lub ich elementów- „Spójrz inaczej” ✓ Omawianie z uczniami etiologii, mechanizmów oraz metod radzenia sobie z agresją ✓ Zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole regulaminami, prawami i obowiązkami ucznia, stałe i konsekwentne czuwanie nad przestrzeganiem regulaminów ✓ Organizowanie zajęć warsztatowych z zakresu kluczowych kompetencji społecznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli ✓ Opracowanie klasowych kontraktów lub innych form umowy, dotyczących eliminacji zachowań agresywnych ✓ Indywidualne konsultacje i opieka psychopedagogiczna dla uczniów i rodziców, nauczycieli ze strony pedagogów szkolnych ✓ Organizowanie spotkań z funkcjonariuszem KPP na ww. tematy, np. „Sankcje prawne nieletniego za popełnione wykroczenia i czyny karalne”, “Odpowiedzialność karna młodzieży wchodzącej w konflikt z prawem” ✓ Organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego: pozalekcyjne zajęcia sportowe, kółka zainteresowań, imprezy szkolne i klasowe ✓ Organizowanie zajęć terapeutycznych i socjoterapeutycznych ✓ Zapoznanie z procedurami i przepisami prawnymi dotyczącymi
--	--

	<p>ucznia, jako ofiary i sprawcy przemocy</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Przeprowadzanie szkoleń dla rodziców podczas zebrań z rodzicami. Dostarczenie informacji rodzicom na temat różnych przejawów agresji wśród młodzieży i jej przyczyn ✓ Zapoznanie rodziców z obowiązującymi w szkole przepisami, procedurami, regulaminami. ✓ Ścisła współpraca wychowawców, nauczycieli, pedagoga, dyrekcji ze środowiskiem lokalnym. ✓ Współpraca z instytucjami wspomagającym rodziców i uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym ✓ Indywidualna pomoc rodzicom uczniów szczególnie agresywnych. ✓ Podnoszenie wiedzy rodziców na temat problemu agresji i przemocy, prelekcje, warsztaty, spotkania ze specjalistami, udział w programach
<p>PROPAGOWANIE DZIAŁAŃ EKOLOGICZNYCH</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Propagowanie na lekcjach wychowawczych oraz poszczególnych przedmiotach zagadnień dotyczących ekologii i ochrony środowiska ✓ szkolne akcje: <ul style="list-style-type: none"> ▪ plastikowych nakrętek ▪ zużytych baterii ▪ suchej karmy i pleców „Pełna Miska dla Schroniska” ✓ Włączanie uczniów do akcji o charakterze ekologicznym: <ul style="list-style-type: none"> ▪ „Sprzątanie świata” ▪ „Dzień Ziemi” ✓ Dbanie o „olimpijskie drzewka” ✓ Zajęcia warsztatowe z pracownikami Łódzkich Parków Krajobrazowych ✓ Projekt „Ekopracownia pod chmurką” ✓ Ogólnopolska akcja – „Moje miasto bez elektrośmieci” ✓ Współpraca z Muzeum Regionalnym w Tomaszowie Mazowieckim – lekcje przyrody ✓ Współpraca z pracownikami Łódzkich Parków Krajobrazowych
<p>WSKAZYWANIE DALSZYCH MOŻLIWOŚCI KSZTAŁCENIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznanie z założeniami programu doradztwa zawodowego ✓ Zapoznanie z systemem kształcenia ponadpodstawowego oraz ofertami szkół ponadpodstawowych ✓ Dostarczenie wiedzy na temat lokalnego rynku pracy

DZIECKA, POMOC W WYBORZE DALSZEJ OFERTY EDUKACYJNEJ	✓ Indywidualne konsultacje na temat wyboru dalszej drogi kształcenia dziecka
WŁĄCZENIE RODZICÓW W ŻYCIĘ SZKOŁY, WSPOMAGANIE WYCHOWAWCZEJ ROLI RODZINY	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Współpraca z rodzicami/opiekunami w organizowaniu imprez klasowych i ogólnoszkolnych ✓ Współudział w tworzeniu zasad regulujących życie szkoły ✓ Współpraca z dyrekcją i nauczycielami w rozwiązywaniu bieżących problemów szkoły ✓ Organizowanie zebrań dla rodziców (klasowe i szkolne) ✓ Bieżący kontakt rodziców z wychowawcą klasy. ✓ Rozmowy indywidualne i systematyczne konsultacje z rodzicami ✓ Pedagogizacja rodziców ✓ Dbanie o wizerunek szkoły, promocja szkoły w środowisku ✓ Wyróżnianie rodziców za wzorowe wychowanie dzieci (listy pochwalne) ✓ Współpraca z rodzicami/opiekunami w podejmowaniu działań wychowawczo - profilaktycznych

Załącznikami do powyższego programu są następujące dokumenty:

- Plan pracy dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczej dla etapów 0-3 oraz 4-8
- Plan pracy pedagogów szkolnych
- Harmonogramy działań wychowawczych dla poszczególnych zespołów klasowych
- Plany pracy zespołów przedmiotowych
- Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych
- Zasady bezpieczeństwa obowiązujące w Szkole Podstawowej nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków (zasady bezpieczeństwa na czas epidemii koronawirusa).

XX. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Ewaluacja wewnątrzszkolna programu wychowawczo-profilaktycznego to przemyślane, zaplanowane i systematyczne działanie obejmujące opracowanie własnego systemu gromadzenia i opracowywania informacji oceniających działania szkoły, upublicznianych w postaci diagnoz, analiz, raportów i opinii, wykorzystywanych do doskonalenia jakości działań szkoły. Obejmuje ewaluację wyniku -jakie są efekty zrealizowanych działań, ewaluację celu -czy osiągnięto zamierzone cele, ewaluacja procesu - czy sposób realizacji sprzyjał skuteczności?

Założenia ewaluacyjne:

- Program wychowawczo - profilaktyczny będzie podlegał ewaluacji na koniec roku szkolnego
- Ewaluacja będzie obejmowała realizację zakładanych celów wychowawczo – profilaktycznych i ich zakres (co ułatwiało, co utrudniało realizację)
- Ewaluacja będzie skierowana do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Metody i formy ewaluacji:

- Ankiety ewaluacyjne po realizacji programów wychowawczo – profilaktycznych przeprowadzone wśród uczniów przez realizatorów programów
- Sprawozdania od realizatorów programów
- Ankieta badająca zmianę postaw wśród młodzieży na koniec roku szkolnego
- Wyniki klasyfikacji i frekwencji w poszczególnych klasach
- Monitorowanie efektów pracy profilaktycznej i wychowawczej
- Dyskusje i refleksje, wymiana informacji, spostrzeżeń i propozycji zmian
- Kontrola wewnętrzna realizacji zadań – ocena realizacji zadań z harmonogramu każdego roku
- Ocena okresowa i samoocena zachowania uczniów
- Ankiety, wywiady, kwestionariusze.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców Szkoły Podstawowej nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków.

Opinia rady pedagogicznej z dnia 30 września 2021r.